

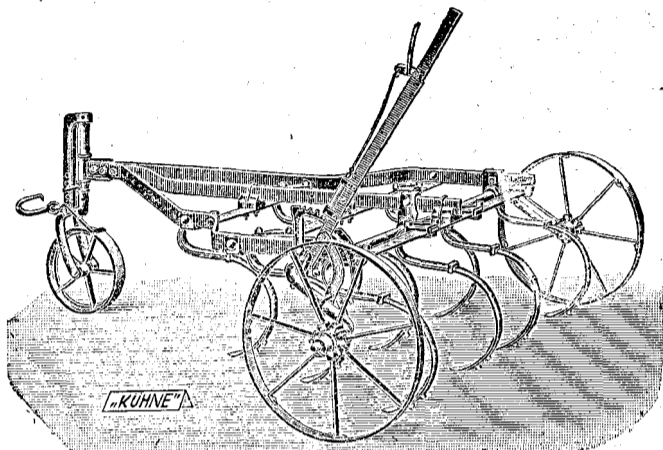
ERDÉLYI GAZDA

XLIII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1911. Május 7.

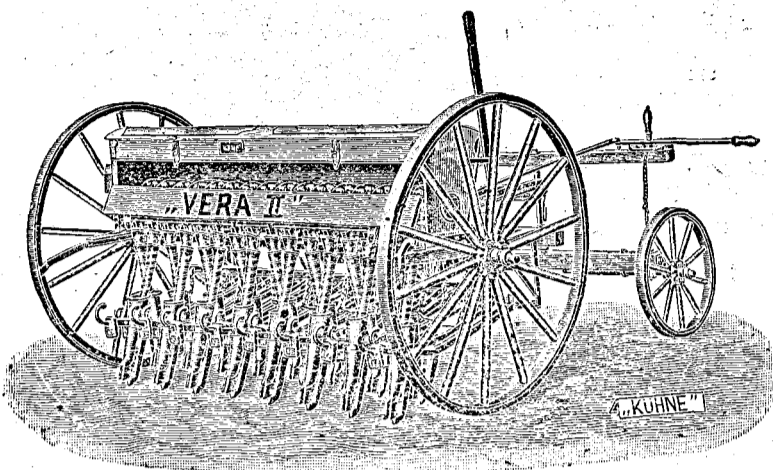
19. SZÁM.

Egy- és többvasu acélekéket, rét- és szántóföld boronákat, rugós-fogas porhanyító eszközöket, tárcsásboronákat, talajtömörítőket, Mosoni Drill és Vera II. vetőgépeket.

LASS-féle
RÉPA-
KAPÁLÓKAT,
OSBORNE
ARATÓ-
GÉPEKET
szállít:

2012

„Kühne” mezőgazdasági
gépgyár r.-t.

MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Eladó kiváló jó minőségű
I. oszt. bor- lugas és csemegefajta
szőlőoltványok.

A Dicsőszentmártoni Szőlőoltványtelep Részvénytársaságnál peronospora és csimasz károktól (pajor) mentes kitűnő jó bor- lugas- és csemegefajtájú különböző alanyokra oltott szőlőoltványok **kaphatók.** A részvénytársaság kívánatra megrendelőinek díjmentesen küldi meg az 1910—1911. évekre vonatkozó árjegyzékét, mellékelve szőlőültetési és kezelési **utmutatását.**

Levélbeli küldemények címzendők:

Dicsőszentmártoni Szőlő-
oltványtelep Részv. Társ.
DICSŐSZENTMÁRTON

ÉS

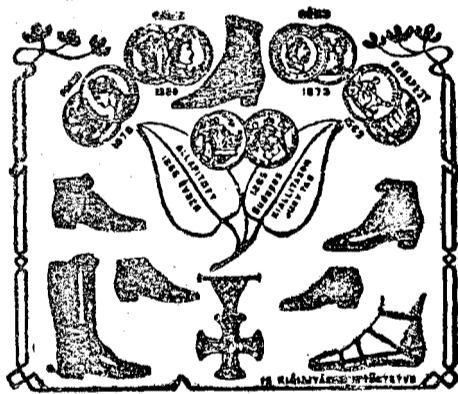
Schöppner Sámuel
uyug. m. kir. szőlészeti és borászati
felügyelő, telepigazgatónak
Dicsőszentmártonba.

2552

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrende-
lések mérték után
de legbiztosab-
ban egy hasznáit,
a lábra találó cipő
beküldésével a
legjobb anyagból
és divat szerint le-
hetőleg gyorsan
teljesítetnek.

Saját érdekében kérjen ajánlatot

2336

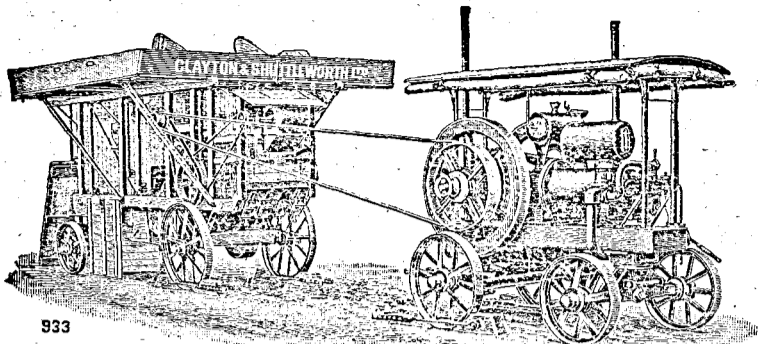
Eredeti M. Cormick gyártmányu Kévekötő aratógépek, marokrakó aratógépek fűkaszalógépek, tárcsásboronák, **Kühne-féle** acél talajművelő gépek, szénagyűjtők, rosták, triörök cséplőgépek, kedvező fizetési feltételekkel a legjutányosabban kaphatók:

Székely Gazdák Szövetkezeténél Marosvásárhelyt.

Gazdatársaink szives figyelmébe ajánljuk, hogy rézgalicot, rézkénport, permetezőket, kénporfúvókat, cséplési szenet, zsákokat, ponyvákat, olajokat :: továbbá műtrágyát állandóan raktáron tartunk s legjutányosabban szállítunk. ::

Tessék ajánlatot kérni

Székely Gazdák Szövetkezete Marosvásárhelyt.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselője.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenő olajok.

Emélyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Ferenc József-ut 31 Szám.
 Dr. Osztián Olivér és Társai
 Szigonyeim: Coloniale Kolozsvár.

Telefon interurban: 934. sz.

2485

**Műszaki
cikkek.**

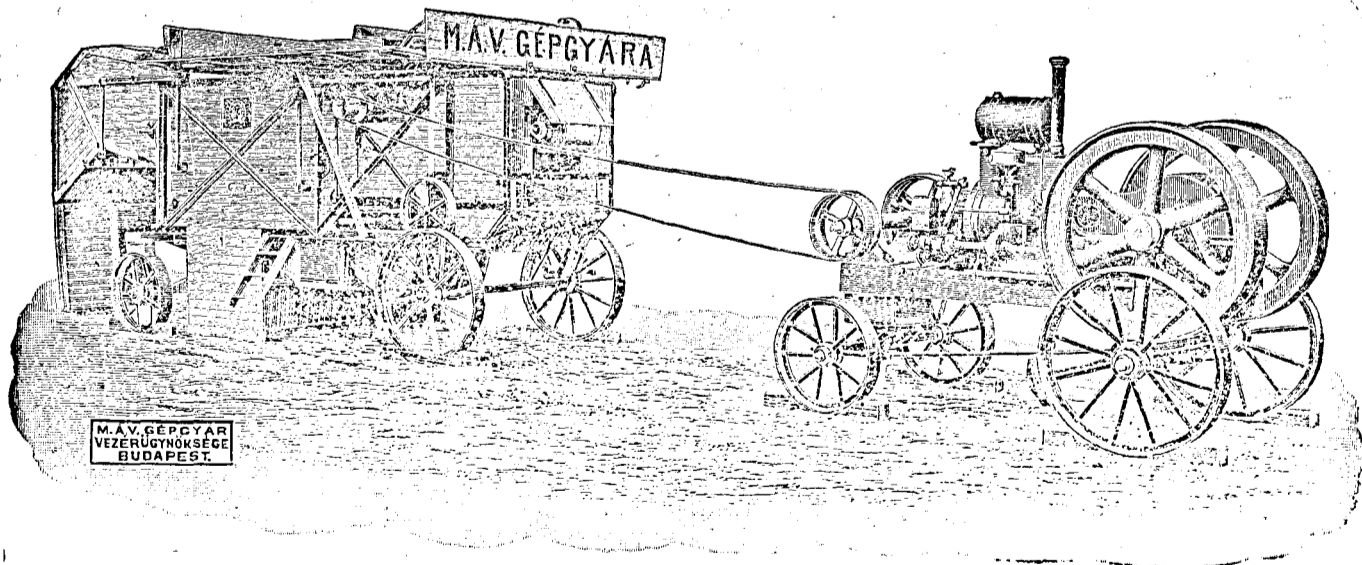
Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

túlszárnyalnak minden más gyártmányt.

2021

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ »E. G. E.« TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A német gazdák szövetsége. <i>É. E.</i>	239
Néhány szó a borkészítésről, borkezelésről és borvizsgálatról. <i>Dr. Baintner Fereuc.</i>	240
A lucerna termesztése. <i>Gáspár József.</i>	241
Kisebb szakközlemények.	241
Egyleti élet.	212
Vegyes közlemények.	242
Hirdetések.	

A német gazdák szövetsége.

A nálunk »agrármozgalomnak« nevezett gazdaságpolitikai tevékenység vezetői mindenkör sajnálattal tapasztalják, hogy nincs mögöttük a gazdáknak az a szervezett tábora, amely valóban nagyszabású, igazán sikeres agrárpolitika érvényesítéséhez szükséges. Igaz, törekvéseik mögött ott áll a gazdatársadalom, igaz, hogy működésük a magyar gazdák helyesléssel találkozott és, hogy ennek következtében a tevékenységnek, programoknak, akcióknak meg van a maguk sulya; de hiányzik mégis gazdáink szervezettsége, hiányzik az a fegyelmezett, az a közös cél felé zárt sorokban haladó gazdatömeg, amely maradandó hatású és nagy stílusú alkotásoknál annyira szükséges volna.

Mi tagadás benne: a mi gazdatársadalmi szervezkedésünk a németországi példa hatása alatt és annak mintája szerint indult meg és fejlődött ki. De míg nálunk csak lassan, vagy egyáltalában nem lehetett a gazdatársadalmi szervezkedésben új formációkat, a változott viszonyok által megkívánt alakzatokat létrehozni, addig Németországban az eredeti gazdasági egyesületek részben kis, községi szervezetekké tagozódtak, részben pedig a mezőgazdasági kamarákba olvadtak be és nagyobb egyesületekben meg szövetségekké tömörültek.

A német gazdatársadalom egyik sajátos és nálunk is sokat emlegetett hatalmas szövetsége a *Bund der Landwirte*. Politikai és agrárpolitikai célok alkották meg a német gazdáknak ezt az óriási erejű szövetségét, amely 1894-ben alakult meg és ma már 312.000 tagot számlál, tehát egymaga csaknem ötször annyit mint Magyarország összes gazdasági egyesületei. Megalakulása a kereskedelmi szerződések kö-

tése ellen irányuló akcióval kezdődött és ha ez a hadjárat sikertelen maradt is, a német gazdák első ízben ekkor jutottak tudatára annak, hogy milyen hatalmas eszközük lehet ez a szövetség, és ha akkor elvesztették is a csatát, azóta a német gazdák javára a Bund óriási eredményeket ért el, nemcsak a kereskedelmi szerződések kötésénél, de Németország egész gazdaságpolitikájának mezején.

Talán érdemes tehát ennek a nagyszulyú szövetségnek szervezetébe bepillantnunk, hogy abból egy s más tanulságot le is vonhassunk. A Bund der Landwirte tagja lehet minden nagykorú és keresztény gazda, aki a megállapított tagsági díj fizetésére kötelezi magát. A tagsági díj nagysága a gazda birtokterületének arányában emelkedik, amennyiben a földbirtok kataszteri tiszta jövedelmének 4—5 százalékát, vagy hektáronként 15 pfenniget tesz ki a tagdíj. A 100 márkát meghaladó tagdíjkötelezettségénél annak csökkentése engedélyezhető. A Bundot az elnökség és egy állandó bizottság kormányozza. Az elnökség két elnökből egy igazgatóból, két aligazgatóból és 11 más személyből áll. Az állandó bizottságot az elnökség és 51 képviselő alkotja. A Bund berlini központja saját óriási palotájában székel, ott van az igazgatóság nagyszámú hivatalnokával, akiknek egy része a politikával másrésze a szoros értelemben vett mezőgazdasággal és megint másrésze a szervezeteti ügyel foglalkozik. A központi irodán kívül 14 vidéki hivatala van a szövetségnek. A politikai propagandát előadók (vándortanítók) végzik, akik működésük előtt Berlinben egy tanfolyam hallgatói voltak. Csak ennek abszolválása után mennek ki a vidékre különösen télen, de szükség esetén nyáron is. 1909-ben összesen 89 vándortanítót alkalmazott a Bund, akik 9285 előadást tartottak. Hogy a választások idejében erősebben tudjon a közvéleményre hatni, a szövetség az egész németbirodalmat az államok és tartományok szerint bizonyos számú körzetre osztotta föl. Ezek a körzetek azután először kisebb körökre oszlanak föl, melyek megfelelnek a birodalmi gyűlés választókerületeinek, továbbá még kisebb, járási és helyi szervekké apróznak el, hogy a közös cél elérésére megint egyesüljenek.

A Bund számos gazdasági és politikai

lapot és szemlét tart fenn, illetőleg támogat. A Deutsche Tageszeitung napilap ezek között a legfontosabb, de ezen kívül a Berliner Blatt, a Deutsche Agrarkorrespondens, a Correspondens des Bundes der Landwirte, a Bund der Landwirte, az Illustrierte Landwirtschaftliche Zeitung, a Deutsche Agrarzeitung stb. mind a Bundnak céljait, szolgálja, de ezeken kívül is az egész birodalomban még mintegy 234 újság van, amely a szövetség által kitűzött irányban van szerkesztve.

A Bund nem alkot szó szoros értelemben vett politikai pártot, de tagjai csak olyan jelöltek támogatnak akik, megígérik, hogy a szövetség bizonyos követeléseivel állást foglalnak majd. Jelöltjei különféle politikai pártokhoz tartoznak, de mégis leginkább a konzervatív és nemzeti szabadelvű pártokhoz. Hogy biztosítékot szerezzenek arra nézve, hogy a jelöltek ígéreteiket meg is tartják, ellenőrzésükre bizalmi férfiak vannak kiküldve és egy nagy titkos levéltárban mindegyiküknek egy disszerte van a személyére vonatkozó adatokkal.

De a szövetségnek működése sem szorítkozik a politikai térre, hanem arra törekszik, hogy tagjainak és a gazdaosztálynak érdekében minden lehetőet megtegyen. Nagy könyvtárt állított föl, jogitanácsadó hivatalt, szervezett, biztosítási irodát létesített abból a célból, hogy kollektív biztosítási szerződések legyenek köhézők, számviteli irodát állított föl, amely csekély díjért a tagok számadási könyveit vezeti. Külön szervezeteti osztálya van a Bundnak és ebben külön osztályok foglalkoznak a műtrágya, a gépek, a vetőmagvak eladásával. Ezek az intézmények *Verkaufsstelle des Bundes der Landwirte* neve alatt fejtik ki működésüket. Ha még megemlítjük, hogy a Bund kezdeményezésére alakult és annak támogatásával működik a gabonaárak alakulására és szabályozására irányuló nemzetközi egyesülés (Internationale Vereinigung für Stand und Bildung der Getreidepreise) akkor talán nagyvonásokban megismertettük a Bund szervezetét és működésének irányát.

Ez a hatalmasság és a németközéletben óriási erejűvé fejlődött szövetség nálunk még csak bámult és sokat irigyelt agrárpolitikai tényező. Igen messze vagyunk még mi attól, hogy ilyen nagyarányú gazdatársadalmi szer-

CSEPLÉSI SZÉNSZÜKSÉGLETÜNKET

ugy az összes hazai,
mint porosz szenek-
ben legelőnyösebben

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

2003

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31 SZÁM

utján szerezhethetjük be.

Saját érdekünkben kérjük már most árajánlatot!

vezetünk legyen; de azt hisszük, hogy a Bund der Landwirte alakulásának és kifejlődésének speciális feltételei is voltak és hogy különösen a német gyáripár hirtelen és óriási kifejlődése meg az ezzel együtt járó gazdaságpolitikai tendencia előtérbenyomulása volt az az ok, amely a Bund létesülését és megerősödését előidézte.

E. E.

Néhány szó a borkészítésről, borkezelésről és borvizsgálatról.

(Az E. G. E.-ben f. évi április hó 8.-án az intelligens gazdák részére tartott előadás.)

II.

Fejtés közben a bor nagyobb mennyiségű levegőt is vesz fel és ez nagyon szükséges, mert a levegő oxigénje érleli tulajdonképpen a bort. Minél többször fejtünk tehát annál gyorsabban érik borunk, annál hamarabb veszi fel az ó borok jellegét. Ha az első fejtést idejében elvégeztük, egészséges borokat nyílt edénnyel, a törésre hajlókat pedig szivattyúval tehát zártan és kénezett hordóba, úgy március hóban még mielőtt pincénk felmelegszik másodszor fejtjük le a bort, harmadszor ősz előtt és végre decemberben. Második, harmadik évben elégséges a bort kétszer, március és szeptemberben és ha még tovább marad a bor a hordóban, akkor elégséges ha évenként egyszer fejtünk és pedig mindig zártan.

A kiürített hordót azonnal ki kell mosni és miután 24 óráig lefelé fordított nyílással állott, hektoliterenként 2 gramm kenet égetünk el benne, dugójával jól elzárjuk, a kénezést havonként ismétljük. Használat előtt a hordót természetesen jól ki kell áztatni, ellenkező esetben a kénessav a borba jut, annak fejlődését gátolja, savanyúságát növeli. A hordók tisztántartása, gondozása egyik legfontosabb feladata a bortermelőnek; mert a hibás, penészes, dohos hordó a legértékesebb bort is elrontja.

A fejtésen kívül a töltögetés a borkezelés egyik legfontosabb mivete, melynek célja a bort a betegesedéstől (virágosodás, ecetesedés) megóvni. A töltögetést mindig ugyanazon borral, vagy öreg borokkal, fiatalabb de már megtisztult borokkal kell végezni. Töltögetésre üveg lopót, gumi-csővet, vagy töltögető kannát használunk.

Bármily kevés borunk van, lopóra mindig van szükségünk, mert a gondos bortermelő állandóan figyelemmel kíséri borának fejlődését, megvizsgálja elég tiszta-e, színe, íze miként fejlődik, szóval milyen átalakuláson megy át. A próbák vételéhez tehát egy könnyen kezelhető eszközre van szüksége és erre igen alkalmas a lopó. A célnak legjobban megfelelnek az üveg lopók, mert könnyen tisztíthatók. A lopó-készítés terén újítás a reform lopó, mely a régi üveg lopótól abban különbözik, hogy kifolyó nyílását egy jól beköszörült üveg dugó zárja el, miáltal az ujjal való elzárás nem épen étvágygerjesztő módja mellőzhető. A lopó egyszersmind a bor felhasználására is alkalmas, mert ha erre megfelelő állványba erőssítjük a boros kancsót tökéletesen helyettesíti. Ha a kifolyó nyílás elzárására szolgáló üveg dugó végét üres poharunk fenekéhez nyomjuk, rés támad és po-

harunk borral telik meg. Ha a nyomást abba hagyjuk a dugó a rést ismét elzárja s a bor folyása megszűnik.

A jóízű borívó megkívánja, hogy az asztalára kerülő bor kristálytiszta tükröző legyen. A kellő módon készített és kezelt bor hosszabb idő alatt önmagától is megtisztul. Előfordul azonban, hogy hanyag kezelés, tökéletlen erjesztés vagy más okok következtében a bor megtisztulni nem akar, ilyenkor a zavarosodást okozó anyagok eltávolítására a bor megtisztulásának gyorsítására más eljárásokat kell alkalmaznunk. Ha a bort kristálytiszttá, tükrözővé tenni akarjuk, úgy azt szűrés segítségével a legrövidebb idő alatt elérhetjük, méltán mondhatjuk tehát e műveletet a borotechnika egyik legfontosabb vívmányának. A Seitz—Malovics-féle fémhálós asbest szűrők nemcsak tisztaság-fény-tükrő dolgában, hanem munkaképesség tekintetében is minden igényt kielégítenek. Ha kisebb bormennyiséget vagy a visszamaradó zavaros bor alját kell megtisztítanunk, igen jól használhatjuk erre a Seitz féle kis próbaszűrőt. A megszürendő borból körülbelül annyit, a mennyi a szűrőbe fér, egy kávéskanálnyi finom szűrő-asbesttel keverünk, azután felöntjük s a kezdetben zavarosan lecsorgó bort mindaddig visszatöltögetjük, míg egészen tisztán folyik. Ezután már csak arra kell ügyelni, hogy a fogantyus lyukas lemezt a megszürendő bor állandóan fedje.

Olyan bort, mely a levegő hatásának kitéve többé már meg nem változik, meg nem törlik, erjedésnek nem indul, hanem szép színt és átlátszóságát, fényét a fogyasztás és a fogyasztással járó különböző körülmények között is megtartja, palackérettnek mondunk, s üvegpalackokba fejtve, lehetőleg légmentesen elzárunk.

Nem minden bor alkalmas a palackozásra. A gyengébb minőségű boroknál nem igen fizeti ki magát, mert a kamatvesztés felemészti a jövedelmet, ha rövid időn belül nem értékesítjük őket, a palackéretttség elérése azonban hosszabb időt igényel. Azonkívül maga a borpalackozás mivete is nagyobb betektetést több munkaerőt kíván, melynek ellenértéke a gyengébb minőségű bor amúgy is alacsony árban nem igen térül meg.

Palackra fejteni azonkívül csak kristálytiszta tükröző bort szabad, azért el ne mulasszuk a bor palack érettségét megvizsgálni. E célból egy tisztára kimosott fehér palackot megtöltünk félig a kérdéses borral s ledugaszolva oly helyiségbe tesszük melynek hőfoka 15—20° C között van. Hogyha a bor 12—14 napi nyugodt állás után épen olyan tiszta marad, minő akkor volt, midőn a hordóból kiemeltetett, amiről összehasonlítás útján győződhetünk meg, s felrészve semmi féle üledék sem mutatkozik benne, úgy biztosra vehetjük, hogy az illető bor palack érett.

A borpalackozáshoz szükséges eszközöket, dugaszoló — kupakszorító stb. a modern gépi ar nagyon tökéletesített formában hozza forgalomba és méret illetve munkaképesség tekintetében is mindenki megtalálhatja a neki leginkább megfelelőt.

A fogyasztó közönség kifinomult ízlése a tetszetős külsőt ma már a bornál is megkívánja, azért ügyeljünk arra, hogy ez a palack, ónkupak és címkében is kifejezésre jusson. Ne legyen ez utóbbi tulságosan cifra

vagy igen szegényes, hanem egyszerű, izléses és felirata feleljen meg bortörvényünk erre vonatkozó rendelkezéseinek.

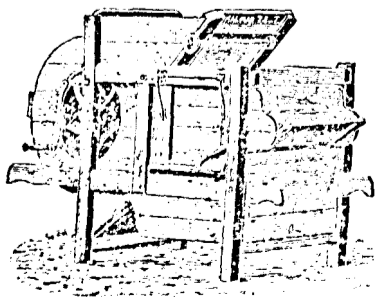
A bornak tartosságát, jóságát, értékét az alkotórészek minő és mennyisége szabja meg, ismernünk kell tehát boraink összetételét is hogy értéküket helyesen megítélhessük.

A borban a szesztartalmat és a sav mennyiségét szoktuk leginkább meghatározni, mert főként ezek azok az alkotórészek amelyek a bornak tartosságát, jóságát megadják, az illat és zamat anyagokról, melyektől a bornak értéke elsősorban függ, elemzés útján nem, csupán izleles, szaglálás szóval kostolás útján nyerünk felvilágosítást.

A tul savanyu borokat senki sem szereti, azért ismernünk kell borunk savtartalmát, hogy tulmagas savtartalom esetén házasítással, vagy egyéb módon segítsünk a bajon. A savtartalom megállapítására legalkalmasabb a Györy-féle savmérő, melynek alkalmazása azon alapszik, hogy a savat a lug közömbösíti, vele sóvá alakul, s a savak a kék növényi színeket vörösre, lugok pedig a vöröset kékre változtatják. A savmérő egy talpas, beosztással és jól záró csucos dugóval ellátott üveghenger, melybe a megvizsgálandó borból annyit töltünk, hogy épen a 0. jelzést érje. Erre a készülékkel kapható lugalból a 4-es vonásig töltünk, a bedugott cső tartalmát jól összerázzuk, ezután pedig a csucos üvegdugó végét vörös lakmusz papiroshoz érintjük. Ha az érintés helye vörös marad, újból néhány csepp lugot töltünk a csőbe, melynek tartalmát összerázás után lakmusz papírral ismét megvizsgáljuk, s ezt ismételjük mindaddig míg a papiroshoz érintett dugó kék nyomot hagy. Erre következik a savtartalom meghatározása oly módon, hogy leolvassuk a cső oldalán a folyadék felszíne által érintett számot az mutatja a savtartalmat egy liter borban. A különböző borfajok savtartalma 4—20 között változik, jobb borok 5—7 fok savtartalommal bírnak.

A bor szesztartalmának meghatározása leggyorsabban a Malligand-féle ebullioskóppal végezhető. A meghatározás azon alapszik, hogy a bor forráspontja a szesztartalommal arányosan esik és emelkedik, épen ezért a forráspontból a szesztartalomra következtethetünk. Az ebullioskop fő részei egy csonka kupalaku főző üst, mely a megvizsgálandó bor befogadására szolgál és egy fémgürüvel összekötöttesben áll. Ez utóbbinak kürtővel ellátott részét borszesz lámpával melegítjük. Az üst fedelébe egy beosztással ellátott könyök hőmérő, és a forralt borból fejlődő gőzök lehűtésére szolgáló hűtő van megerősítve. A vizsgálatot megelőzőleg az üstbe tiszta vizet torralunk s az elmozdítható beosztás 0 pontját, amikor a víz már forr a hőmérő higanyszálának végéhez állítjuk, végül a beosztást egy csavarral rögzítjük, hogy el ne mozdulhasson. Ezt a beállítást elmulasztanunk sohasem szabad. Most a vizet kiöntjük, az üstöt kevés borral kiöblítjük, majd bort töltve belé a hűtőbe és hideg vizet öntünk és megkezdjük a bor melegítését. Mikor a bor már forr leolvassuk a beosztáson azon számot amelynél a hőmérő higany szálának vége 3—4 percig állandóan megállott. A leolvasott szám közvetlenül a bor szesztartalmát mutatja trf százalékban.

Boraink szesztartalma 7—17.5% között ingadozik- kevesebb igen ritkán szokott lenni,

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!

Európaszerte első helyen olismert kltűnő szerkezetű és logolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

17.5 százaléknál magasabb szeszartalmat pedig természetes módon készített borokban az országban csak egy ízben 1907-ben találtak, mikor a kecskeméti „Miklós” szőlőtelepen termett és fajtisztán szüretelt „Leányka” 18.24 s a „Muscat ottonel” bora pedig 18.44% szeszt tartalmazott. Ezen tapasztalat gyakorlatilag is nagy jelentőségű, mert a borhamisításnak tilalmazásáról szóló 1908. évi 47-ik t.-c.-ünk a borok szeszezését azon célból, hogy erősségük növeltesse határozottan tiltja. A borok megítélésénél tehát figyelembe kell vennünk, hogy habár kivételesen is előfordulhatnak tiszta természetes borok, melyek szesztartalma a 18%-ot is meghaladja.

A régi 1893. évi bortörvénynek a tapasztalat megmutatta gyöngéit, melyek miatt mind sürűbben hangzott fel a panasz, Darányi Ignác akkori földmivelésügyi miniszter tehát egy új bortörvény javaslatot dolgoztatott ki mely a törvényhozás által elfogadtatván 1909. jan. 1-én életbelépett. Az új bortörvény pótolja a régi hiányait, eltiltja a régi törvényben megengedett mindazon borkezelési eljárásokat, melyek a törvény rendelkezésének kijátszására szabad kezet adtak. Nincs megengedve tehát többé a bornak cukorral, szeszszel, mazsolával való javítása. A törkölybor készítését csak kicsinyben engedi meg, s esetről-esetre kérni kell, árusítását pedig teljesen eltiltja, gödökodik továbbá a törvény rendelkezéseinek hatékonyabb ellenőrzéséről, először a törvény lényegesebb rendelkezéseit feltüntető nyomtatványok kötelező kifüggesztése, másodsor az által, hogy a legkisebb gazdák kivételével a bornyilvántartó jegyzék vezetését, mindenkinek kötelezővé teszi. Szigorítja a büntető határozatokat. Végül különös oltalmába veszi a tokaj-hegyaljai borokat, mikor a borvidék községeit felsorolva, egyuttal zárt területnek nyilvánítja, a hová másutt termelt bort csak házi használatra szabad behozni, s a honnan csak teljes egészében ott termelt bort szabad elszállítani.

E törvény megalkotása által abba a helyzetbe jutunk, hogy Magyarország igazi hazája lesz nemcsak a jó hanem a föltétlenül tiszta és természetes boroknak is. A természet megáldotta hazánkat a szőlőmivelésre nézve szerencsés éghajlattal és kitűnő talajjal, saját iparkodásunk szorgalmunk és tudásunktól függ tehát hogy szőlőnk kitűnő, tartós és zamatos termése révén jövedelmünket megkétszerezünk sőt megháromszorozzuk.

Dr. Baintner Ferenc.
(Vége.)

A lucerna termesztése

Irtá: Gáspár József.

II.

Nem szereti a lucerna, mint fentebb láttuk a száraz, áteresztő altalajt; de az sem válik viszont javára, ha igen nedves az altalaj. Tehát az altalaj állandó nedvessége éppen olyan ártalmas, mint annak tartós szárazsága. Ha azonban az altalaj nedvesség a szomszédos folyók, vagy patakokból táplálkozik, átszivárgás útján, megtűri a lucerna a fölösleges nedvességet, de sőt szárazabb évszakokban az ilyen helyekről várjuk a legszebb termést, — ezek az elsőrendű lucernások.

A szárazságot különben a lucerna a takarmánynövények között a legjobban bírja, hozzá fogható még a vadon tenyésztő növények között is csak a szulák van.

Humuszzegény talajon is megterem a lucerna, de nem adja azt a termést, amilyent a jó lucernásoktól szoktunk venni; magtermesztésre azonban elég alkalmas. Megtrágyázva és jól előkészítve takarmány termesztésére is alkalmassá lehet tenni a humuszzegény talajt, hosszú életű azonban a lucerna a legjobb előkészület mellett is, így sem lesz. Ha azt akarjuk, hogy az legyen, feltrágyázásban kell évenként, vagy minden második-harmadik évben részesíteni, melynek úgy mennyiségére, mint az idejére nézve a terméshozama szolgál irányadóul.

Klima.

Hazánk éghajlata általánosságban kedvező a lucerna termesztésére. A lucerna nem kíséri ugyan az árpát és zabot a hegységeken felfelé mindenütt, de a szőlőzónát jóval túlhaladja. Azt mondhatjuk, hogy szorosán alkalmazkodik a tengeri és buza éghajlatához. Az északi, vagy az északkeleti hideg szeleknek kitett völgyekben és a magas fekvésekben azonban nagy terméssel ritkán fizet.

A hideget, éppen mint az őszi buza, jól tűri, egyes helyeken azonban mégis megszórt történni, hogy ha a beállítás utáni évben hótakaró nélküli száraz hideg éri, kifagy, vagy annyira megritkul, hogy mint lucernát fenntartani nem lesz érdemes. Az ilyen helyeken létesített lucernákat, ha különben jól diszlik a lucerna, szalmás trágyával, vagy polyvával beszorva tarthatjuk fenn.

Azok a helyek, melyek a fekvés, vagy a talaj összetételénél fogva száraz természetűek, habár a lucerna, mint láttuk jól bírja a szárazságot, mégsem alkalmasak a lucerna termesztésére, mivel a lucerna is csak úgy adhat nagy termést, ha elég nedvességhez jut, mint ezt élénk tanúsítják, a téli nedvességet felhasználó kora tavaszi és a júniusi esőzéseket követő kaszálások vastag rendjei.

Vetésforgó.

A lucernára nézve, mélyreható gyökéreténél fogva, nagyon közömbös, hogy milyen növény után következzen, csak lóhere és maga-maga után ne vessük. Különböző tekintettel arra, hogy egy helyet sokáig elfoglal — legrövidebb idő 4—5 év, amíg egy helyen szokták tartani — rendszeren kívül hagyjuk a forgón. Ha pedig a forgóba akarjuk bevinni váltakozó dőlőben vagy mellék szakaszon természetük. Az előbbi esetben kétfelé vágunk egy táblát, az egyik felébe vetjük a lucernát, mely azt 7—8 évig tartja lefogalva, a másik fele pedig, amint a forgó előírja, a váltakozó termesztésre szolgál. Ha a lucerna megritkult, vagy elvényt, kiszántjuk s bevetjük a tábla másik felét, a kiszántott lucernás pedig, a bevetett féltábla szerepét véve fel, váltakozó termesztés alá kerül.

A lucernának mellék szakaszon termesztése céljából annyi táblára osztjuk be a forgót, a hány növényt akarunk természet alá fogni, beleszámitva természetesen a lucernát is. A lucerna minden évben egy egész táblát foglal el s azt 1—2 cikluson át megtartja. Évenkénti váltakozás alá csak a forgóba felvett többi növények kerülnek. 4—6 év után a lucernát feltörjük s helyét átadjuk a forgóba felvett növények termesztésére, lucernával pedig egy másik táblát vetünk be s addig foglaljuk el lucernával, mint a mennyi ideig az imént feltört tábla állott a lucerna termesztése alatt s így folytatjuk a lucerna kicserélését mindaddig, míg minden táblán egyszer

reá kerül a sor. Ha pl. a takarmányos forgóban:

1. lucernát,
2. répát,
3. csalamádét,
4. rozst és csalamádét (kettős termelés),

a leirt sorrendben akarok természetni, a forgót négy táblára osztom fel, melyeken a termesztés alá vett növények következőleg váltakoznak:

Év.	I-ső,	II-ik,	III-ik,	IV-ik tábla
1911.	lucerna,	répa,	csalamádé	roz.
1912.	„	csalamádé,	roz,	répa.
1913.	„	roz,	répa,	csalamádé.
1914.	„	répa,	csalamádé,	roz.
1915.	„	csalamádé,	roz,	répa.
1916.	„	roz,	répa,	csalamádé.
1917.	répa,	lucerna,	csalamádé,	roz.
1918.	csalamádé,	„	roz,	répa.
1919.	roz.	„	répa,	csalamádé.
1920.	répa,	„	csalamádé,	roz.
1921.	csalamádé,	„	roz,	répa.
1922.	roz,	„	répa,	csalamádé.

s így tovább: 1923—1928-ig a III-ik táblát, 1929—1934-ig a IV-ik táblát foglalja el a lucerna, 1935. évben, tehát 24 év múlva, vissza kerül újra az I-ső táblába.

(Folyt. köv.)

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **A só hatása a tojástermelés emelésére.** Egy amerikai szaklap erre vonatkozólag a következőket írj: „Egy kiprobált anyag arra, hogy a tojástermelést fokozzuk: a só. Különösen a Glaubersó; kis adagokban és a lágytakarmányhoz keverve kiváló hatással van a tojástermelés fokozására. A hatás úgy keletkezik, hogy az állatok rendszeren szomjasabbak lesznek, így több vizet isznak és a víz jótékony hatással van a petefészkekre. A Glaubersó teljesen ártalmatlan, használata esetén azonban nem szabad megfeledkeznünk a mindig friss vízzel és bő takarmányozásról. Minden kiló darára egy gyűszűnyi só hintendő. Ilyen keveréssel kell aztán a baromfiakat egész éven át etetni.”

+ **Mit dolgozzunk április hóban a gyümölcsösökben?** Csemetéket, alanyokat és gyümölcsfákat ültetni. Nemesíteni. Sűrűn kelt magcsemetéket ritkítani és átültetni. Eper- és kényesebb diszfa magvakat vetni. Magcsemeteagyakat gyomlálni és kapálni; oltásokat tisztogatni és az alanyokat egyezni. Dugványokat ültetni, bujtásokat készíteni. Héj alá oltani. Karózni. Fák tányérjait beárnyékolni. Chiliséltrommal trágyázni. Fák törzseit csapdákkal ellátni. Ha szükséges, pótlólag hernyózni. A fára felvándorolt eszelényeket, bimbólyukasztó bogarakat lerázni, esetleg levetni. Fusicladium ellen másodsor és harmadsor permetezni. Peronospora ellen először permetezni. Későbbben pedig a nemes hajtásokat kikötözzük a biztosító csapkaróhoz. Az oltóvesszők oldalhajtásait lekurtítjuk. Tavaszi oltások kötelékét feloldjuk. Az oltványok elanyait alul kitisztítjuk. A pajzs és vértetük ellen védekezni. Az almamoly ellen az elvirágzás után permetezni.

+ **A csimaz és a cserebogár irtása.** A csimaz és cserebogár irtására ajánlott sok módszer közül: ásás, rázás, szedés, stb., leg-egyszerűbb az, a mire a dicsőszentmártoni szőlőoltványtelepet tanította meg a nyomorúság. A telepen türehtelen mennyiségben szaporodtak el a csimazok és a bakhátakba ültetett oltványok közül, egész sorokat ettek ki-

Lognagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kőzölök és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebéd- és futószőnyeg, gyapjú és csipkefűzőgöngyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

A megrendelt oltványokat a telep nem tudta szállítani s e miatt jövedelme sem volt. Végre azután az a mentő gondolata támadt a vezetőség egyik tagjának, hogy vakondokat kéne telepíteni. Meg is kezdték a telepítést s a nagy kereslet folytán már a vége felé 1 K-t fizettek egy vakondért és egy év alatt kb. 2000 K-át költöttek erre, de azóta megszűnt végképen a csimazkár, mert a vakondok a bak-hátakban végig meneteket készítettek magoknak az oltványsorok mentén, a vesszők és gyökérzet megsértése nélkül és mind össze szedegették a csimazokat. A vezetőség pedig örömmel nézte, hogy zöldülnek az oltványok — és hogy hisznek a vakondok.

+ A bor rothadt szőlő ize. A bornak gyöngébb rothadt szőlő ízét többszöri kezelés által faszénnel (100—250 gramm pro hektoliter) többnyire el lehet távolítani. Azonban a szén mennyiségét legjobban kicsiben végzett kísérlet által lehet meghatározni, úgy, hogy egy literes palackban a bort 1 gr-tól 2-5 gr-ig fokozatosan emelkedő mennyiségű faszénporral keverjük, jól bedugaszoljuk s naponta többször jól felrázzuk. A szén leülepedése után megizeljük a bort s így vizsgáljuk meg. Ha a szén használat előtt megmossuk, akkor hatékonyabb lesz s a rossz szagokat és izeket gyorsabban felveszi likacsaiába. Minél kevesebb szénpor kell a borhoz, annál jobb, mert a szén egyúttal a bor élesztő és fest-anyagát is elrabolja. Nagyban természetesen a bort a szénpor hozzáadása után jól át kell többször korbácsolni s leülepedés után megszünni, hogy a legkisebb szénrészecske is kiváljék a borból. Hogyha azonban ez uton nem sikerült a bort a rothadt iz — és szagtól megszabadítani, akkor tiszta erjesztőnek. vagy friss mustnak hozzáadása által újból erjeszteni kell a bort s ha kiforrtta magát lefejteti, a midőn is rothadt iz és szagmentes lesz.

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az erdélyi gazdasági egylet 1911. évi május hó 1.-én igazgató-választmányi ülést tartott.

Elnökölt: br. Bánffy Ernő e. elnök.

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Jegyzett: Török Bálint e. gyakornok.

Felen voltak: Lészai Ferenc e. alelnök, I. Sperker Ferenc, Szász István, Juhász Árpád, Sztankovits János.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Szász István és Sztankovits János tagokat.

Titkár jelenti, hogy a földmivelésügyi miniszter 44210 sz. a. megküldte a vágómarhák száj- és körömfájása miatt elrendelt forgalmi korlátozásokat tárgyzó és 29800 sz. a. a trágyának, szalmának és takarmányneműeknek a Franciaország területére való bevitel tilalmáról szóló „Állategészségügyi Értesítőt”. — Szolgál tudásul.

Titkár bejelenti, hogy a földmivelésügyi miniszter 29794 sz. leiratában tudatja az egylettel, hogy a m. kir. központi állategészségügyi főfelügyelői állást Uhlyárak Titus m. kir. állategészségügyi főfelügyelővel betölti és az állategészségügyi kerületek új beosztását

közli, mely szerint az erdélyi hazarészt Kolozsvár és Brassó székhellyel két felügyelő-ségre osztotta. — Szolgál tudásul.

Ugyanő bejelenti, hogy a földmivelésügyi miniszter 18962 sz. leirata kapcsán megküldte: a Magyarország területén 1911. évben állami ménekkel létesített fedezett állomások kimutatását 5 példányban. — Szolgál tudásul.

Titkár felolvassa a földmivelésügyi miniszternek 17155 leiratát, melyben az egylet véleményét kéri, az Erdélyben talált fölgáz szolgáltatása haszon 10 százalékából létesítendő közalap szervezésére és felhasználására vonatkozólag. Felolvassa az 1911. évi VI. t.-c. ide vonatkozó 18. §-át.

Írásbeli javaslatot terjeszt a választmány elé, mely szerint az alpból a mezőgazdasági érdekeltség javára teendő közcélu kiadásokra, illetve létesítményekre vonatkozó kezdőjavaslatlételre a közigazgatási hatóságokat (járásai mezőgazdasági bizottság, esetleg várm. gazd. egyll.) tartja hivatottnak; másodfokban az O. M. G. E. igazgató-választmányát és harmadfokban a földmivelésügyi minisztert, mint végső fórumot.

A létesítendő közalap mikénti felhasználása tekintetében javasolja, hogy a tisztajövedelem 10 százalékának fele tőkésítették és állandóan az alap tőkéjének gyarapítására fordítottassék, másik fele és a gyülemző tőke mindenkor kamatja pedig, évről-évre az érdekeltség javára fordítottassék.

Javasolja ezen összegből, vízvezetékek és itatók létesítését, a Mezőség kopárainak fokozatos befásítását, közlegelők szervezését. Tenyészállatok-, jó vetőmagvak-, műtrágyának az alap terhére leendő, legalább 50%-kal olcsóbb kiosztását. Községi könyvtárak létesítését. Az illetékes vidékek tűz, jég és állatbiztosítási terheinek megkönnyebbitését. Az érdekképviselői szervek állandó rendszeres segélyezését. Szükségesnek tartja azonban, hogy az eddig, a fentti célokra évente fordított rendes állami támogatás, a jövőre is fenntartassék.

A segélyzendő körzet, az alap nagyságához mérten állapítottassék meg és idővel, az alap növekedésével arányosan tágítottassék az az erdélyi részekben.

Továbbá indítványozza a földmivelésügyi miniszter urat felkéri, hogy az e tárgyban kiadandó rendelet szövegét az egyletnek, kiadás előtt megküldeni kegyeskedjék.

Báró Bánffy Ernő, Lészai Ferenc, I. Sperker Ferenc és Szász István hozzászólásai után, választmány elfogadja a miniszter elé terjesztendő javaslat szövegét.

Titkár felolvassa a földmivelésügyi miniszternek 12962 sz. leiratát, melyben értesít, hogy az egylet könyvkiadóvállalatának 55 füzetéből 16—16 példányt rendel a Telepítési Felügyelőség részére, kiosztás céljából, 644 40 kor értékben. — Szolgál örvendetes tudásul.

Ugyanő felolvassa a Telepítési Felügyelőségnek 14—1911. fön. sz. a. kelt, az egylettől, a Felügyelőség helyiségeinek elhelyezése céljából vásárlandó teleknek és a szomszédos Sip-utcai telkeknek a megvásárlása ügyében intézett átiratát. — Választmány az ügyet titkárnak elintézés végett kiadja.

Titkár bejelenti, hogy a romániába rendezendő tanulmányut ügyében érintkezésbe lépett a romániai gazdasági vezető körökkel,

honnan a fogadtatásra nézve kedvező információkat nyervén, átiratot intézett a romániai gazd. egyll.-hez, egy részletes utiterv kidolgozása és a vele járó kiadások hozzávetőleges megállapítása végett. Felolvassa az átirat szövegét. — Szolgál tudásul.

Titkár bejelenti, hogy az egylet meghívott kapott a IX. orsz. gazdakongresszusra, melyre egyesületünknek a képviselőtében való megjelenésre, Elnökség felkérte és bejelentette: br. Bánffy Ernő e. elnököt, br. Josika Gábor és Lészai Ferenc e. alelnököket, Tokaji László e. titkárt, gr. Bánffy Miklós, gr. Bethlen István, gr. Teleki Ferenc, Szász István, Juhász Árpád, Sztankovits János és Schopf Mihály igvál. tagokat. — Szolgál tudásul.

Titkár jelenti, hogy az O. M. G. E. 1112 sz. átiratában a f. évben kiadandó gazdacimtár mezőgazdasági monografiai mellékleteihez adatokat kér és amennyiben tudomása volt, azt megadta a 15 erdélyi vármegyéről, kéri a választmányt, hogy esetleges tudomása szerint azt potolni sziveskedjék. — Választmány az adatok kiegészítésével Elnökséget megbizza.

Titkár jelenti, hogy a Magyar Gazdaszövetség 1156—1911. számú átiratában tudatja, hogy a katonaság mezőgazdasági és szövetkezeti oktatása tárgyában, hosszabb felterjesztést intézett a hadügyminiszter urhoz és hason szellemű felirat intézését kéri. — Választmány pártoló felirat intézését határozza, melynek elküldését Elnökségre bizza.

Titkár jelenti, hogy a dévai „Transsylvania conservgyár mint szövetkezet“ IX. évi rendes közgyűlésére meghívott küld. — Választmány az egylet képviselőt: Lázár László egyleti tagot felkérni határozta.

Ugyanő felolvassa dr. Csérec Lajosnak, egy számtartási osztály létesítésére vonatkozó indítványát, s miután ezen osztály felállítására az egyletre semmi különös terhet nem ró, javasolja az indítvány elfogadását. — Választmány az indítványt elvileg elfogadja és a szeptemberi vál. ülésre kész tervet kér.

Titkár jelenti, hogy Hirsch Ödön szeszgyáros, a miniszteriumba küldött, apr.—juniusig termelendő 7500 mm. szárított szeszmoslék eladásáról szóló jelentését megküldte, mely a lapban is közölve volt. — Szolgál tudásul.

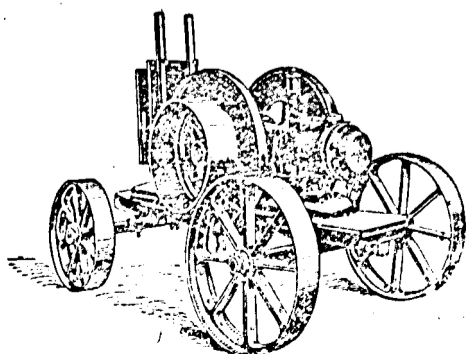
Új tagok bejelentése során titkár bejelenti: Szentkirályi Gábor mezőköki és Gál Lajos alsózsuki lakosokat rendes tagnak, Hegedüs Lajos mezőszopori lakost évdijas tagnak, — szolgál örvendetes tudásul.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kitüntetés.** A király, Rátz István dr.-t a m. kir. állatorvosi főiskola prórektor tanárát, udvari tanácsossá nevezte ki. Ezen legfelsőbb helyről jött kitüntetés arra méltó férfiut ért, mert Rátz István dr., már két évtized óta fejt ki tudományos munkásságot az állatorvosi szaktudományok terén.

— **Erdélyrészi új kulturmérnöki felügyelő.** A földmivelésügyi magyar királyi miniszter Gerő Ferenc királyi műszaki tanácsost a szombathelyi magyar királyi kulturmérnöki hivatal főnökét, Budapest székhellyel az erdélyrész

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel

Legbiztosabb hajtóerő a

G N O M

Iroda és raktár: Bécs, VI/1., Gumpendorferstrasse 72/E.

magánjáró benzín- és nyersolajmotor.

5000-nél több motor üzemben. Könnyen kezelhető. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 2579

magyar királyi kulturmérnöki hivatalok felügyelőjévé nevezte ki.

— **A vetések állása.** A földmivvelésügyi miniszter a gazdasági tudósítóktól érkezett legutóbbi jelentések alapján, a vetés és a mezőgazdasági állapot a következő:

Az április hónap első napjaiban beállott hűvös, hideg, esős és havas, többszöri kisebb éjjeli fagygal járó időjárást a hónap közepén jóformán átmenet nélkül meleg, nyáriás, száraz és többnyire szeles idő váltotta föl, mely az eléggé megázott talaj felső részét hirtelen kiszáritva, megnehezítette az őszi vetés fejlődését, valamint a tavaszi kelését. Jó kiadó meleg esőre már nemcsak a gabonaneműeknek, hanem nagyobbára már elvetett és kelőfélben levő kapásoknak és kerti veteményeknek is szükségük volna. Az idő melegebbre fordultával, a havazás miatt megakadt tavaszi vetés és kerti veteményezés teljes erővel ismét megindult és legtöbb helyen be is fejezték. A burgonya, répa és tengeri vetése többnyire még folyik, de egyes helyeken be is fejezték, sőt szépen kikelt répavetést is lehet látni. A szőlőt még helyenkint karózzák és kötözik.

Az őszi buza és őszi rozsvetés a hosszantartó hideg, esős, havas idő alatt lassan fejlődött, az április hónap közepén hirtelen beállott nagy melegben pedig helyenkint *kellő bokrosodás nélkül egyszerre szárba indult, sőt délen a rozs már kalászatát is kezdi vetni.* Ezért némely vidéken a gazdák attól félnek, hogy a további száraz, meleg idő esetén a hirtelen felnyuló szár vékony marad. A téli fagy, valamint az őszi és tavaszi *egérrágás* által okozott foltok a vetésben részben még most is láthatók, mert a beállott szárazság és nagy meleg miatt, a hiányos helyek nehezen pótolhatták az elmaradt fejlődést. A kiszántott területek nagyságáról a legutóbbi hivatalos vetésjelentésben közölt százalékos kimutatás, körülbelül megfelel a mai állapotnak is, sőt egyes helyeken kisebb területet azóta is szántottak ki. A kedvezőtlen időjárás ellenére *többfelé igen szép fejlődésű őszi vetés is van, főleg a Duna-Tisza közén és a Tisza-Maros szögének egy részében, a hol az utóbbi meleg időjárás következtében úgy a buza, mint a rozsvetés olyan szépen bokrosodott, hogy nem egy helyen az egér okozta rágás és kisebb foltok szinte egészen eltűntek.* Ezzel szemben azonban a Duna jobbpartja és a Királyhágontuli vármegyék egyes vidékein az egér okozta károk nyomai még mindig látszanak.

A tavaszi gabonavetés a beállott meleg időjárás alatt szépen kikelt, sőt részben bokrosodásnak is indult, de kedvező fejlődését a talaj felső részének keménysége és szárazsága hátráltatja. Ugy ennek, mint az őszi gabonának is jó, kiadó, enyhe esőre volna szüksége. *Az őszi repcévelés* elég jól telett, s az idő megre fordultával szépen fejlődik s jól virágozik. A déli vármegyék egyes helyein az áprilisi fagy a répa repcét virágzás kezdetén találta és megkárosította. *Káros rovarok* közül legtöbb helyen a cserebogár jelentkezik nagy tömegben, továbbá a hernyók föllépéséről és a kikelt zsenge répát pusztító ormányos bogár kártételeiről panaszoknak a gazdák.

A gyümölcsfák szépen virágoznak. Az áprilisi fagy még a korai barack és mandula virágában sem okozott oly nagy kárt, mint eleinte gondolni lehetett, a későieknek pedig jóformán seholy sem ártott. Az ország legnagyobb részéből megnyugvással jelentik, hogy a folyó évben kevesebb a hernyó, mint az utóbbi években.

A szálás takarmánykészlet sok helyen nagyon *megfogyott*, mert a száj- és körömfájás miatt elgyengült szarvasmarhát erősebben kellett etetni, hogy a tavaszi munkánál használható legyen. A legelő a szárazság miatt még nem elég dus, a jószág azonban legendó szálás takarmány hiányában mégis kijár rá. Az állatok egészségi állapota most már általában kielégítő, bár elvétve panaszok hallhatók,

hogy a száj- és körömfájás megújulásának jelei mutatkoznak.

— **Gazdakongresszus.** Kézhez kapták már a tagok a IX. országos gazdakongresszus ülésrendjét, a határozati javaslatok tervezetét, a kongresszusi jelvényeket és a kedvezményes vasuti utazásra jogosító igazolásokat. Az ülésrend szerint, május 6-án délelőtt 9 órakor fog lefolyni a székesfővárosi Vigadó nagytermében a kongresszus megnyitó teljes ülése. Ugyanezen a napon, este 7 óráig tanácskoznak. És pedig délelőtt 11—1-ig Buday Barna tartja meg előadását a gazdasági kvalifikációról, Zselénski Róbert gróf a tözsdereformról, Jeszenszky Pál kir. tanácsos, az O. M. G. E. ügyvezető titkára a szarvasmarhatenyésztésről, Grabner Emil és Székács Elemér dr. a vetőmagtermesztésről, majd Mutschenbacher Emil dr. a taritakérdésekről. Délután 3—5-ig Szilassy Zoltán orsz. képviselő a mezőgazdasági érdekképviseletről, Hreblay Emil az állattenyésztési egyesületekről, 3—4-ig Jeszenszky Pál a gazdatiszti törvény revíziójáról, Sigmond Elek dr. az alföldi szikesekről, Ormándy János a mezőgazdasági számtartásról, 4—5-ig Mattyasovszky Miklós dr. az agrár öröklési jogról, 4—6-ig Szilágyi Gyula dr. a sörgyártásról, 5—6-ig Ehenné Keményffy Katinka, a nők gazdasági oktatásáról és 5—7-ig Kossutány Tamás dr. az élelmiszer törvény revíziójáról értekeznek. Május 7-én (vasárnap) déli 1 órakor közbeled lesz a Vigadó nagytermében. Május 8-án délelőtt 12—1-ig tartják meg a szakosztályok teljes üléseit, míg a kongresszus záróülését, ahol a továbbiak felett határoznak, ugyanezen nap délután 4 órájára tüzték ki.

— **A földmivvelésügyi tárcsa vitáját** folytatják, mely a tárgyilagosság medrében mozog s valamennyi szónok a földmivvelésügyi igazságtételről tesz tanúságot. Telegdi József azt tartja kívánatosnak, hogy mezőgazdaságunkban az ugynevezett *«Campbell System»* honosodjék meg s erre a célra kísérleti állomások létesítését javasolta. Sürgette az erdő- és legelő gazdálkodásban jelentkező bajok orvoslását, az erdő- és legelőtörvény céltudatos revíziója útján. Herceg Sándor, a kisczardapárt tagja, a kivándorlásról beszélve, annak egyik okát abban látja, hogy sok a kötött birtok. A parcellázás ügyét állami gondozásba kívánja vetetni, mert a vállalkozók ezen a téren túlságosan kiaknázzák nyeresékedési céljaikra a nép földszeretetét. Fölvetette azt az eszmét, hogy a gazdasági tudósítók fizetni kellene, mert a miniszteri elismerés nem az az ellenérték, amelynek fejében pontos és megbízható munkát lehetne megkövetelni. Határozati javaslatot nyújtott be a gazdasági kamarák szervezése és az állati védőoltás kötelezővé tétele érdekében. Latinovics Pál a mezőgazdaságnak ugyszólván valamennyi ágára kiterjeszkedő beszédben nagyon megszívlelendő tanácsokkal szolgált. Fejtegetéseit annak a megállapításával kezdte, hogy jobb befektetést el sem lehet képzelni, mint azt a pénzt, amit az állam a földmivvelés felvirágoztatása érdekében ad a köznek. A latifundiumok ellen felhangzó panaszokra az a válasza, hogy maga a kétszer kettő—négy, úgy is a helyes irányba kényszeríti a fejlődést, s meg van róla győződve, hogy ötven év múlva már nálunk is a farmrendszer lesz otthonos.

Baross János a hitbizományról mondott, mint e kérdés alapos ismerője, általános figyelemmel hallgatott, jelentős beszédet. A hitbizományi jog reformját sürgette és meg is jelölte az irányt, amelyben ennek a reformnak haladnia kell. Külföldi példákkal mutatott rá azokra a módokra, amelyek lehetővé teszik, hogy az intézmények fentartásával hogyan lehet azt modernizálni, a helyes birtokpolitika szolgálatába állítani. Határozati javaslatot terjesztett be, amelyben bizottság kiküldését indítványozza a hitbizományi jog reformjának előkészítése végett.

— **Az O. M. G. E. tanulmányutja.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a folyó évben Északolaszországon keresztül Svájcba,

Tirolba és Salzburgba rendez tanulmányutát, hogy az ottani gazdasági viszonyokat tagjaival megismertesse. Az utazó társaságot, amelyben az egyesületnek csak 40 tagja vehet részt, Miklós Ödön főrendiházi tag vezeti. A csoport június 10-én indul Torinóba, Milánóban két napig időzik, ahonnan Svájcba megy. A Berner Oberlandon végig Bern, Interlaeken, Luzern és Zürich utba ejtésével Tirolban Insbruckban és Bozenban, Salzburg területén pedig Bruckfuschban és Zell am Seeben tartanak állomást. A tanulmányutató Krolopp Hugó orsz. képviselő, O. M. G. E. titkár szervezi. Jelentkezni május 10-ig lehet az O. M. G. E. titkári hivatalánál.

— **Legelőjavítási akció.** A tavasz beálltával több felé megkezdték a községi és közbirtokossági legelők feljavítását. A földmivvelésügyi miniszteriumban igen sok kérés van elintézés alatt, amiből megállapítható, hogy a mezőgazdaság ezen fontos és eddig annyira elhanyagolt kérdése iránt, sikerült Serényi Béla gróf földmivvelésügyi miniszternek országsszerte az illetékes körök figyelmét felhívni. Különösen Erdélyrészen, hol az állattenyésztés talán leginkább existenciális kérdése a gazdáknak, látszik serény munkálkodás a legelőjavítás terén. Nagyiklód, Magyarköblös, Igrice, Magyarszarvaskend és Felsőtők községében széles alapon indult meg a legelőrendezés munkája. Erdélyben száznál több olyan község van, ahol a legelőrendezés és javítás munkáját végzik, vagy azt mostanában előkészítik.

— **Halászatunk a torinói kiállításon.** A torinói mezőgazdasági és ipari kiállításon a földmivvelésügyi miniszter rendelete alapján képviseltetik Magyarországot halászatát is, bár nagyon szűk keretben, de azért eléggé jellemző anyaggal. Nevezetesen kiállítják az ország halászati térképét, amelyen fel vannak tüntetve a különféle halászati üzemek s külön grafikonok fogják szemléltetővé tenni a halászat érdekében az utolsó évtizedben kifejtett állami és magán tevékenységet. A halaszgazdaságok üzemének jellemző mozzanatait több fénykép mutatja be. Mintákat állítanak ki a külföldiekre bizonyára felette érdeklő sülőkikraszállításról, csomagolási s keltetési módjáról. Végül olasz, francia és német nyelven írott füzetekben ismertetik a magyarországi halászat mai állapotát.

— **A Magyar Gazdatisztok és Erdőtisztok Országos Egyesületének** nagyobb küldöttsége tisztelgett a minap Széchenyi Emil grófnál, hogy felkérje őt a Bujanovics Sándor lemondása folytán megüresedett elnöki tiszt elvállalására, illetőleg a jelölés-elfogadására. A küldöttség nevében Nick Ede kir. tanácsos tolmácsolta az egyesület kérelmét. Szép beszédet intézett a grófhoz Bujanovics Sándor udvaritanácsos, a távozó elnök is, mire Széchenyi Emil gróf megköszönve a bizalmat, a küldöttség lelkes éljenzése mellett a jelölést elfogadta. Ezután Rubinek Gyulát az O. M. G. E. igazgatóját és Serbán János miniszteri tanácsost kereste föl a küldöttség, akik örömmel vállalták el az alelnöki tisztségre való jelölésüket.

— **A borértékesítés szervezése.** Tekintettel a borértékesítés körül szerzett kedvezőtlen tapasztalatokra és tekintettel az előreláthatólag rövid időn belül lényegesen emelkedő termelésre, régebbi idő óta szükségesnek tartja a gazdaközönség a megfelelő szervezkedést ezen a téren. Serényi Béla gróf, földmivvelésügyi miniszter megpendítette annak idején az ország különböző borvidékein felállítandó borközpontok eszméjét. Ha kellő számban és nagy befogadó képességgel létesülnek ezek, nagyobb termés esetén is alkalmasak lesznek a szüreti áresések mérséklésére. A gazdakongresszus szintén foglalkozni fog e kérdéssel. A tárgyalás alá kerülő határozati javaslat kívánatosnak tartja, hogy a fontosabb bortermelő községekben, a termelők pincészövetkezeteket létesítsenek, melyek az állam részéről fontosságukhoz mért segítségben volnának részesítendőek. A cél érdekében a javaslat szerint szükséges, hogy az

ország különböző vidékein már is működő, vagy csak ezután létesítendő szövetkezetek, pinceegyletek, vagy bortermelői részvénytársaságok egymással középponti kapcsolatba hozassanak, hogy ezáltal nemcsak az átvételi és eladási árak szabályoztassanak és bizonyos tendenciák, hanem azért is, hogy a belfogyasztás emelése, valamint a kivitel előmozdítása érdekében nagyobb arányú és egyöntetű akció legyen életbeléptethető.

— **Községi legelőjavítások Kolozs megyében.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter elfogadta a miniszteri kirendeltség előterjesztését s jóváhagyta, hogy 1911-ben megkezdjék a közös legelő javításokat Györgyfalva, Magyar-gerőmonostor, Kajántó, Magyarbikal, Bátos, Teke, Bács községekben. A ca. 4000 kat. holdon, ha a községek és közbirtokosságok teljes lélekkel belefognak a munkába, úgy 5150 K államsegélyt lehet ezen legelők karbáhozatalába befektetni.

— **A betegségek összegozése a földmívelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések alapján, apr. 30.-án:**

A betegség neve	Összesen		A mult heti állapothoz képest			
	község	udvar	több		kevesebb	
			község	udvar	község	udvar
Lépfene	131	136	—	—	3	1
Veszétség	210	225	—	—	1	4
Takonykor	55	61	11	12	—	—
Ragadós száj- és körömfájás	1593	4702	—	—	366	1422
Jáhhimlő	31	54	—	—	4	27
Iva szervi hólyagos kiütés	71	155	—	—	—	—
Rühkór	327	681	13	31	—	—
Bivalyész	2	2	—	—	—	—
Sertésorbánc	75	124	2	9	—	—
Sertésvész	231	523	16	26	—	—

— **Országos tavaszi virágvásár Budapesten.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület május hó 14—21. napjain Budapesten, az Üllői-uti Iparművészeti Múzeumban országos virágvásárt rendez abból a célból, hogy a virágvásár által összehozza a virágvásárló közönséget a virágtermesztőkkel. Különös súlyt helyez a rendezés arra, hogy a tóvárosi ablakok és erkélyek díszítésére a virágokat első kézből, a természet kertészekről vegye a virágkedvelő budapesti közönség. A Kertészeti Egyesület azokat, akik csak virágkereskedéssel foglalkoznak, a tavaszi virágvásárról kizárja.

— **Országos állatvásárok.** Nagyobb jelentőségű országos állatvásárok a vásárt tartó hatóságoktól beérkezett jelentések szerint, május havában a következő helyeken tartatnak meg:

Szászrégenben, május hó 7-én: A legnagyobb felhajtás remélhető m. t. szarvasmarhából, lóól és juhból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 7164—3464, lóól 957—429, juhból 3741—2810, sertésből 291—243.

Magyarlápocson, május hó 14—15-én: A legnagyobb felhajtás remélhető m. t. szarvasmarhából és juhból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 5110—1786, lóól 1000—402, juhból 6000—4050, sertésből 1200—501.

— **A legelőkultúra terjedése.** A földmívelésügyi minisztérium jelentése szerint a mult évben Erdély 126 községében, vagy közbirtokossági legelőjén folytak rendszeres legelőjavító munkálatok, a mikre *Serényi* földmívelésügyi miniszter engedelmével 70.388 korora állami segítséget használtak föl. Erre az évre az erdélyi gazdasági akció területén, 166 községben kezdtek legelőjavító-munkálatokat.

— **A határszéll állatcsempészet megakadályozása.** A »Magyar Gazdaszövetség« legutóbbi választmányi ülése foglalkozott a pénzügyminiszternek a határszéll állatcsempészet megakadályozására vonatkozó tervezetével, amely lehetővé kívánja tenni, hogy különösen a Balkán államokból történő nagyarányú csempészés a magyar állategészségügyet folytonos veszedelemben ne tartsa. A szövetség elhatározta, hogy a kérdés megoldása érdekében az O. M. G. E.-vel egyetértve jár le.

— **Földgáz és kőszén Nyitrában.** A »mednnc« tágul és mind szélesebb és szélesebb körzetből érkeznek a hírek, hogy földgázra találtak. Így most *Egbell*, nyitramegyei községben jöttek földgáz nyomaira s mindjárt mozgalom is indult a gáz mennyisége és minőségének megállapítása céljából. A község előjárósága küldöttségileg fogja kérni a pénzügyminisztert egy szakbizottság kiküldésére. Ugyancsak Nyitra megyében Bars megye határában végzett furások alkalmával kőszénre is találtak s remélik, hogy egy nagyobb kőszén telepet tárhatnak itten majd fel.

— **Az állami dohánygyedáruság** kezelősége az összes dohányárak árának fölemelését készíti elő és valószínű, hogy az áremeléseket július 1-én életbeléptetik. Ezt ugyan az illetékesek még most is titokban tartják, de Ausztriában már mindenki tud róla s az osztrák kormány sem cáfolja meg. Mivel pedig az áremelést a két kormány együttesen állapította meg s mindkét államban ugyanazon napon léptetik életbe, nagyon természetes, hogy július 1-től kezdve a magyar dohányárak is megdrágulnak. Az áremelés 10—30% közt variál, a drágább fajtáknál természetesen aránylag nagyobb lesz az áremelés. Az áremelés életbeléptetését hamarosan követni fogja a dohányárak jutalékának új kulcsa, amely a jövedelmezőséget fölemeli, ami egyébként az árak fölszoktatása következményeképp is emelkedik fog. Most, hogy a dohánygyedáruság kezelősége az összes dohányárak árát felemeli, méltányos volna, ha a beváltási árakat is néhány százalékkal magasabb összegben állapítják meg, az 1911. évi termés beszolgáltatásakor.

— **Az utjognak, mint telki szolgálatnak meghatározása.** A földbirtokosok szempontjából fontos elvjelentőségű határozatban mondotta ki a Kuria, hogy ha valamely utat nemcsak a szolgálat igénylő, hanem mindenki használja, az ilyen használat nem meríti ki a polgári törvénykönyv 313. §-ában meghatározott jogbirtok fogalmát és elbirtoklásra nem vezethet. A szolgalmi jog elbirtoklására csak akkor lehet hivatkozni, ha a 30 évet meghaladó békés használat mellett a szolgálat elbirtoklásának előfeltételét képező azon körülmény is fenforog, hogy a tulajdonosok az az ut használójának az ut forgalomszerű használatát megengedték, vagy őt attól eltiltották.

— **Petroleumforrások Háromszék megyében.** Háromszék megyében a geológusok véleménye szerint több petroleumforrás van és a kormány még ez év folyamán nagyobb szabású akciót szándékozik megindítani a források után. Az akció központja Kovászna lenne, ahol ugyanis az ugynevezett »Pokolsár«-fürdő hatalmas kénes forrásra kátrányt is hoz a felszínre, ami petroleumra mutat és pozitív adatot nyújt a kutatásra. Lócy Lajos dr. vezetésével a napokban egy bizottság Románia petroleumot tartalmazó helyeit előtanulmány végett fel is kereste. E bizottság tagjai voltak Lócyyn kívül, Vnitskó Ferenc és Böckh Hugó főbányatanácsosok. A bizottságot Romániában Mrazek egyetemi tanár kalauzolta, akinek kíséretében a magyarbodzai szoroson át, a helyi viszonyok tanulmányozására körutat tettek Háromszék megye érdekelt vidékein is. Kovásznát és vidékét természetesen alaposan megtekintették. A bizottság Kissármást is megtekinti. A nyár folyamán meg fogják kezdeni a kutatásokat, és pedig először Kovásznán, azután Zabolán a Mikes Ármin gróf erdőségeiben, ahol már is van egy még üzembe nem helyezett petroleum-forrás.

— **Általános gazdasági és ipari kiállítás Szatmáron.** A »Szatmármegyei Gazdasági Egyesület« folyó év szeptemberében Szatmáron általános gazdasági és ipari kiállítást rendez. A kiállítás, melyen a nagybányavidéki világhírű arany- és ezüstbányák, a kincstári, uradalmi és községi erdészetek, valamint az »Ecsedi láplecsapó társulat« is résztvesznek, igen érdekessnek és értékesnek ígérkezik s ha ehhez

hozzá vesszük Nagybánya és vidékének elsőrangú gyümölcsészetét, Szatmármegye fejlődő állattenyésztését, valamint fejlett mezőgazdasági kulturáját, akkor a kiállítás sikeréhez a legszébb reményeket lehet fűzni. A gépgyárosok országos egyesületük fölhívására tömegesen vesznek részt a kiállításon. A miniszteriumok és testületek több, mint 20.000 koronát adtak össze a kiállítás költségeire s a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület a kiállítás fényes kereteihez mérten ünnepeli fenállásának félszázados jubileumát is.

— **Szeszgyárvezetői tanfolyam.** A »Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületé« nek június 6-tól július 15-ig rendezendő hathetes szeszgyárvezetői tanfolyamán Ferentzy József dr. műegyetemi magántanár, Goldfinger Gábor kereskedelmi tanácsos, Hérics—Tóth Jenő dr. kir. vegyész, Krolopp Hugó orsz. képviselő, O. M. G. E. titkár, Szilágyi Gyula, dr. műegyetemi nyilv. rk. tanár, Varsányi Emil dr. gépészmérnök, Karkovány Ákos műegyetemi adjunktus, gépészmérnök, Weiser István dr. vegyész-mérnök, Petény Ármánd dr. műszaki főellenőr és Kopper Adolf dr. gyárigazgató tartanak előadásokat. A tanfolyam részvételi díja személyenként 75 korona. Jelentkezni lehet a tandíj befizetésével egyidejűleg a »Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületé«-nek titkári hivatalánál (Budapest, IX. Köztelek utca 8 szám).

— **A XXX. bécsi lókiállítást** május hónap 20—28. napjain tartják meg a Praterben. A kiállítási bizottság élén Hardegg v. b. t. t. áll s a kiállítás az eddigi változatos bejelentések szerint igen gazdagnak ígérkezik. Jelentkezni a kiállítási bizottság irodájában (Bécs, I. Schauflegasse 6) lehet, ahol a szükséges felvilágosításokat is megadják. A király tiszteletdíján kívül, számos jutalom áll a kiállítási bizottság rendelkezésére.

— **Kihágást követ el** és 100 koronáig büntethető az az anyaállat-tulajdonos, aki másnak tenyésztésigazolvánnyal el nem látott apaállatját tenyésztésre használja és ugyancsak kihágást követ el az az apaállat-tulajdonos is, aki tenyésztésigazolvánnyal el nem látott apaállatát szaporítás céljaira átengedi.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

== A MAGYAR ==
JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉG

— (Jókai-u. 2. sz. I. emelet.) —

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H Á Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészli ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

A MAC LAREN-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezér-képviselése: **Fleischl Samu** cégnél, Budapest, V, Szabadság-tér 16.

Mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen ELSŐ DIJ (állami nagy aranyérem)!

Aranyérem az ujeelandi nemzetközi kiállításon!

A magyar talajviszonyokhoz alkalmazottan tökéletesítve!

Átlagos teljesítőképesség eddigi tapasztalatok szerint napi 20-30 hold, szénfogyasztás 50-70 kg. holdanként.

Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb **összköltséggel!**
(Holdankint 5-20—7-65 kor.) Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka!

Számos kül- és belföldi elismerő nyilatkozat!

Nagyszámu vevők névsora az ország minden vidékéről megtudakolható a fenti vezérképvisellettől.

Kerületi képviselők: Bihar megyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Nagyvárad, Dunántúli agrár-bank és tárházai r.-t. Kaposvár, Ehler Antal és Fia Győr, Engl Adolf Gyöngyös, Általános Forgalmi Bank Debrecen, Kovács Soma és Társa Arad, Lederer Leó Zombor, Mayer Lajos Déta, Singer Zsigmond Nyitra, Weinberger Ferenc Nagykároly.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt fenti vezérképvisel. 2581

KLINGER HENRIK

Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II. sz.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá **vizmentes ponyvák**at gépekre és kazlakra, **nyers szekér- és repozeponyvák**at, **nyers- és ruggyantázott kender-tömlőket**, vízvedreket, vizmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

2580

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legújabbakkal ékes mellett ajánlatok:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszálók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapások, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasu ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kötélárúk, amerikai manillazsineg kölcsön és eladás kartellen kívül.

Gazdasági lótakarók. 2578

NAGEL ADOLF Budapest, V., Arany János-u. 10. Táviratcim Nagela. :: Telefon 35-92.

Eladó

70 darab

1 1/2 éves herélt mangalica

süldő hizlalásra.

Levélcím:

Nagy Dénes földbirtokos,
Torda.

Torda-Aranyosmegye.

2574

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25-39. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

2278 **VII., Gizella-ut 15.**
(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Ispáni, kisebb birtokon tisztai állást elfogad azonnali belépésre, ki gazdasági tanintézetet, valamint a kassai 10 hetes szeszfőzési tanfolyamot jelesen végezte, 2 éven gróf Teleki Árvéd drassói uradalmában volt. Nőtlen, beszél magyarul és románul. Cim: 2576

Gyerkó Márton, Tatrang. (Brassóm.)

Uradalmi számadások

átvizsgálását elvállalja e téren nagy gyakorlattal bíró **szakember.**

Cim a kiadóhivatalban.

Orpington-fajtojások.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott **Orpington-törzs fajtojások eladók.**

1 drb. 60 fillér. Erzsébet-ut 13. szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz.
Alakult 1900.

Biztosítási alap	
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,981.360.— Ft.
Tartalékok	2,401.687.53
Összesen:	4,383.047.53
1901. évi fölösleg	90.349.—
1902. " "	59.782.26
1903. " "	109.331.73

1904.	"	72.438.23 K
1905.	"	61.730.60
1906.	"	39.243.65
1907.	"	41.877.32
1908.	"	81.088.76
1909.	"	106.589.64
1910.	"	120.164.39

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tíz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5%-os engedményben részesültek. Az 1907. 1908. 1909. valamint 1910 évi üzletfeleslegből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2.401.687,53 koronára rúgnak.

2008

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgálunk.

Az igazgatóság.